

131
65

Jo. Matthias Gesnerus
Florentissimi ingenii et insignis doctus viro
CHRISTO. CRISTO
in Petropolitana Academia
antiquit. et histor. P. P. O.
S. P. D.

Si unquam aegre fuit illud quo mea ne sponte includi passy
sem ergastulum, itam velut ad clepsydram praestandi quoddam
operas necessitatem, quae ab infinita leiori editione separari
nullo modo potest, illud ab his duobus tribusve mensibus tempore
fuit, cum praeter alios amicorum titulos tuos etiam, Viri doctissimi,
me et animo meo carissime, ita in loculis meis jacebant, uti
subinde me ad jucundissimam disputationem allicerent, a qua ne
ita quam dixi manu velut injecta necessitas rehalteret.
Sed nondeo praetera hodie, et hanc velut hanc interpono
laboribus aliis, et tecum garriendo recipere iussu aliis studis
tu vero non expectare digna tuo ingenio, digna conspectu illo
vestro, ad quem afferri scilicet nihil nisi actione cura cogitatum
oportebat, digna illo ipso studio, cuius singuli literarum tuarum
versus expressa habent vestigia: verum quanta nasci possit bre-
vem cogitationem possunt homini ad perpetuam sese festinati-
orem per tantos alios labores adacto, qui non tam gloriae scribit
(quamquam tibi tuorum sodalibus non displicere, sapienti etiam viro appe-
tenda gloria est: quam sui ipsius et amici oblectandi causa charae
studat, si quid videatur non placeat & repudiatur)

2) Ad blanditiam quidem certamen plane deprecor: hoc enim
 primum est, quod in literis tuis invenio, verba quae per-
 teant summa suavitate animum, sed caute, si quid video,
 excipienda, quo magis qui ad senium vergit, rebescente aban-
 voluptatibus seipso, ab illa lenie possumus decipi. Igitur quae
 tu non honorificentissimis verbis necum egisses, quasi non
 omnibus omnium laudibus dignus esses, simpliciter agam, et quae vi-
 debantur in utraque epistola tua responsionem expectare ad
 illa incaute, et Language apud hominem amicissimum, reponam.
 In prima igitur epistola tua erat amica ~~relegit~~ ^{relegit} ad juvan-
 dum ope mea Plinium. Videbo equidem quid possim, et recte
 quod aliam tu procreta praeter humanissimas illam venusta-
 tem tuam, et blandissimas literas, quibus si quis etiam sit
 paullo inhumanior, vel lebetior ad perpendendas reliquas agnam
 sui et doctrinae opes, capi illam recessu sit.

Porro praeter communem salutandi, liberosque quondam invicem
 mittendae humanitatem nihil mihi causae cum viro doctissi-
 mo intercedit cuius rei causae hic commemorari nihil attinet.

Reliquis ite, quando hoc quoque etiam sine viro, cathedram illam
 Helvetiamensem postquam praetor fui Petri d'Orville Icti,
 Poetae et mercatoris hereditate auctus in adeo tanta re esse
 coepit, ut Pireseium aliquem repraesentare hominibus eruditis
 et totum se addere in bibliotheca, et lapidam, pastuaram,
 numorum similitum, tantissimam thesauris, beatus senex
 fui possit. Non alio itaque titulo aut inscriptione opus est, quam
 illa, a Mr. Jacques Philippe d'Orville a Amsterdam.

vid. pag.
 4.
 Hi existunt
 quae hinc
 revocanda
 sunt.

3) Plane non dubito gratum viro fore amicitiam suam et symbolas
chiscellaneis observationibus destinatas. Neque vero intercedo, quo
minus etiam meae observationes suis adjungantur: quod, si
placeat adei submittendae essent, cum nihil latius mihi scrip-
tionum ferre soleam, praeter brevissimam paucarum tiber-
rarum, aut summum vocum, correctionem. At idem rebus
candide enim tecum egendum est, an ea res parum gratiae
habitura sit apud Belgas, Burmannos certe, in gratiam ami-
citiae princeps est d'Orville, qui cum in Gundlingii, Ottonis, Hei-
nrichi causa offenderit suum in Germanos animam, tam a
se: Burmanni superioris injuria in me continuanda praeser-
tione in lucianum mea rejecti, et Heisterhusii similitudo, con-
dore et in me humanitate offensi, non videatur, aequis animis tam
propaequam dum in me animum accepturi. Nihil ego mihi a viro
praetexto laae, metuo, quem viro tiberis conciliari mihi amicum
posse non despero; modo aliae rationes non me cogereant contra.
Ure potius paukalam ista vela, quam illis paadendis, negotiis me
immergere pluribus, quam quibus expediendis par sum: Sed se admonen-
dum putavi, malleret alia potius ratione, quod tibi non diffi-
cile est, aditum tibi parare ad Dorviliam.

Quod si tamen maneat in sententia, et velis omnino me interpre-
te nri, certe mea opera scriptiones suas curari ad virum prae-
stantissimum: neque illud officium detrectabo. Nihil enim profecto est,
quod libentius faciam, quam ut nientibus ad praetexta ingenis quoad
possum in serviam. Nunc demum te ad reliqua cognoscenda dimitto,
lausa tibi in hac clausula precatur omnia a. d. v. April. xxxvii
Göttingae.

Litterae tuae non minus quam Goldbachianae Luderstadium usque, nri:
num nobis oppidum, vix duobus miliaribus Germanicis distans, sine
meo sumtu adhuc perlatae sunt.

imparatq plane mihi videor. Sed fecit Basileensium sedu-
tilas, Harduini posteriolem editionem simpliciter reudentiam,
ut nondum videatur Bibliopolae rationibz conveniens, novam exha-
di. Nosti gens hominum, in quas ille griphus caveri non
nec quam in parasitos conveniat.

Ταυτὲ ἰδοὺ τὸ δῶκε, τὰν λυτὴν βλάτων
Οὐδὲν μὲν, ἔστωρ τῶν ὀσθῶν ἰατρῶν.

Itaqz non cessabitur plane: sed neqz urgere operam consultum
arbitror, ^{dum} ~~quoniam~~ desperari operam nostram non ab amiori modo
(qui blandi esse, qui vota sua non ad loculos bibliopolarum
accommodare solent: sed ab illis etiam sentiam, qui nisi obse-
trices nobis operas praestent, frustra nos posturiamz.
Caeterum illa vel maxima cura nostra erit, ne fraudi in posterum
esse Phisio possint vel audaciae vel deliria Harduini, ne obte-
ratur apud prosperos merita Salmasii et Gronovii, ne ignorent,
si quid mutatum sit temere—

Festinandum est ad alteram tuam: in qua separatis ea char-
tis mandabo, quae sa separanda censuisti, de reliquis brevi-
ter hic transigam. Wachleri librum, fateor, non nisi
valde negligenter inspexi, id ipsum non valde bonum onen
artistarqz, quod Gronovium, quod Perizonium, quod Duran-
dum, in illo Phisio loco de innumeris paulatim affibz ac
adhuc quidem in consilium videretur. Caeterum totum o-
pusculum reposui ad illud tempus, quo ad Phisium de tota
causa disspiciendum esset— Nec laterant rationes meae,
utli Sperlingianum opusculum considerarem ob similes rati-
ones hic, quas modo commemoravi— De digressionibz et
excursibz plane tecum facio, qui is interdicit Romini e-
rudito in tractatione antiquari argumenti, et in qua-

^{adeo}
 cumq; ~~per~~ parte philologiae, illam plane securum impicere
 multis praestare cogitatio, et strangulare fetus utiles futu-
 ros republicae, in ipso partu. Obstreperant sibi interdum domi-
 ner eruditi, quis enim neget? Digredienti quadam luxurie:
 Sed tum demum, cum plane ^{una} continuatione verborum non
 adhibitis veniatis, aut similibus languoris testorum semen-
 is, brevissimè quicquid sub arcum stitit venit, et digressionibus
 primis secundas intertexunt, et his tertias, ad eum fere mo-
 dum, ut qui oistulas, scatulasq; vendunt dissipat: Viri Rhetorici
 mănus: aut qui corbes verbales circumferunt, solas Synthesi
 sibi inclusarum majoribq; minorum operantur: aut velut illi pph-
 tologorum, quos jocosè nomine scatularios et ipsos corrumpere
 solebamus, in una glande, ut hoc utar, non modo germen no-
 val queror includant (in quo sensum ipsam suffragatorem habent)
 Sed glandes quoq; omnes huic germi dant, quos illud unquam
 habiturum est, et his secundi velut gradus glandibq; pra ger-
 mina suis foeta glandibq; et ipsa e.i.g.a.

In hoc genere intemperantem nonnunquam esse Salmasium non
 nego, licet bona multa etiam doceat cum exagavet licentia.
 Sed quot praestantior observationibq; careremq; facile, quot obfuro-
 rum locorum declarationibq; nisi de via interdum digredi lubuisset
 Jo. Frid. Gronovio in divinis opere de Pecunia velere. Huic ego
 viro et si qui sunt illius similes, Sed ubi sunt? non modo non ex-
 probro digressiones, Sed ultro imputari mihi volo, et majoris in-
 tendum haec parerga quam ipsam opusclaris. Hunc tu si ini-
 tari in originibq; pecuniae persequendis volueris, vadem me
 tibi placendi doctioribq; praestare ausim.

De off. me. hunc thufio nostro, crede mihi, nihil potest ita magnifice
praedicari, ut non ipsi in bonas literas et hanc Academicam
anor, studiumq. praestandi nobis tantissimam studiorum litera-
riorum instrumentum, superet amicis —
Sed et profecto Germania sui similibz viris: cui propterea re-
ditam in patriam tuam gratulabor equidem, si ita ex tua
quoq. re esse judicaveris. Nisi labor, frater tuus est, qui feliciter
illam de principio rationis sufficientis cantilenam qua expli-
cavit qua excessit, qua refectis, eaq. se incredibili mea quidem
sententia beneficio offerit Germaniam, sua si bona nosse volu-
erit. Quodcum mibi erit Petronianar, quas vocare sibi visum est,
satiras cognoscere. Nam difficile tunc quoq. est satiram non scribere.
Bene vale, vir Cl. et rerum tuarum, imo nostrarum, laetis suc-
cessibz frui.

Sed video, in hac locum adhuc alia quaedam esse conspicienda.
Quod Hambergensis criticis te adungi deprecaturis, ne
tu necum sapias. Moschellanese observationes quibz cheakerius
obstetricem manum navat, locum praebent aliquanto hono-
rificentiorum. Porvithianum opus vereor ne fini sit proximum
adeo parva sit, quae multorum sollicitate satiram, et bonum
facere si scis quid mihi velim i^{possint} libram ~~facere~~. Quod autem mea
opera velis commendari Porvithio, non equidem quidquam de-
beo, in quo commodare tibi possim. Sed, quem mihi narrata:
mici viram illam, non est — —

religua vid. pag. 2. vers. 11.

Ad Caras Secundas V. C. C.C. notationum J. A. G.
 Ad Quintil. 6, 1, 32 Non dubito, si viro doctissimo contigerit videre
 et nostras de Sipario Quintilianum et pl. Conrad observationes
 satiarum ut ultro in partes nostras transeat. Hic illud modo observa-
 lubet I.^o Conradianam emendationem eo blandiorem esse, si eam illi per-
 Bernanz lectionem, quam ex V. C. Almeloveerii Bernanz produ-
 supra loven imaginem rei, qua solitur illa de nimis magna mu-
 tatione objectio. II.º Ex supra loven ingeniose formatur su-
pra aliquem, non nego, quin faues elegantiae et astutiae. Sed
 non video quid nobis ad sententiam sic proficiatur. quis enim est ille
aliquis, et quomodo supra aliquem depictam imaginem cogitam?
 III.º Siparia illa fuisse non minus quam totam tribunalis praema,
 et subtelia iuris privatorum, ab ipsis litigatoribus conducta, compa-
 rata, ex Polleti historia fori Rom. offendit Conradus. IV.º Morem
 unam tabulam, aut picturam in plures loculos distinguendi
 antiquum valde esse, offendit idem vir doctissimus, et monenter
 docet prima statim tabula Codicis Virgiliani ex Bibliotheca Vati-
 cana nuper edita. Cum ipsa Homerica sicut Achillis pictura quot
 loculamenta habet? Poterat viri doctissimi humanitas corrum-
 pere iudicium meum: sed rursus intendit limam ^{neque} ea cogitatio, ut
 est ingenium viri clar. animi, ita magis illum veritate delecta-
 tum iri, quam intempestivo obsequio.

Quintil. 7, 1, 9 Palae suppetias tulit vir doctiss. verbo tradidit
 ex Archio Victore. Itaqz placet tanto magis proposita ab illa
 emendatio.

Quintil. 7, 9, 5. Viri siue mihi placet emendatio posterior sit litis occa-
sio ex inoculto, vel duabz liberis minuta sit litis ocasio inocultum
 Rationes addere est diffidere ingenio acutissimo.

Dissertationis de originis pecuniae conspectus
 mihi salutem ipsius opusculi movit, ^{de} quo multa mihi et lile-
 ris praestara polliceor.

Varroniani loci emendationem cauteq; probo, quatenus et mi-
 destat, et sententiam Varronis illustrat. Ceteram for-
 te aestatis vitium est, quod nondum damnae possum lecti-
 onem arte hoc duodecim annos a me propositam, quan-
 tato magis Varronianam putem, quod habet aliquid pa-
 to secretis, et doctrinae antiquitatisq; scrutatore dignis-
 simum si vulgata lectis esset, quam proponit vir doctiss. nul-
 lum ibi equidem moverem controversiam; quia ne esset quo-
 dem, quod me adverteret, aut ad respiciendam varietatem
 sectionis invitaret. Sed quando ista paulo difficilior abstru-
 siusq; codicum auctoritate nititur; religioni mihi est muta-
 re, quod et explicari posse, et a genio Varroniano alienan-
 tem esse mihi videatur. Sic palore video, quomodo ad
nos Varronis in annos et annus transire potuerit
 eadem rempe ratione, qua ad noto in amolo transiit;
 sed quomodo ad aster degenerare in amans potuerit
 nondum cominiscabar. Verum, uti dixi, potest mihi fran-
 dem parere susceptae sententiae amor, qui ob stare o-
 debet viro clar. quo magis aliorum iudicia, forte in-
 tegriora et sinceriora, experietur.

Ms. Hasliburg cu curare remiseret Hainpny, seu Pimpl
 Mr Sonnenblum medio Septembri Hamburgo per
 Felix Hufmann de Plunze transierunt.